

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA M. KAMPOSA SANČESA-BORDONAS [M. CAMPOS
SÁNCHEZ-BORDONA]
SECINĀJUMI,
sniegti 2016. gada 19 oktobrī¹

Lieta C-452/16 PPU

**Openbaar Ministerie
pret
Krzysztof Marek Poltorak**

(Rechtbank Amsterdam (Amsterdamas tiesa, Nīderlande) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās — Pamatlēmums 2002/584/TI —
Eiropas apcietināšanas orderis — Jēdzieni “tiesu iestāde” un “tiesas nolēmums”

1. Ar Pamatlēmumu 2002/584/TI² izveidotajā sistēmā, ar kuru tika aizstāts tradicionālais izdošanas mehānisms, galvenā loma ir dalībvalstu tiesu iestādēm. It īpaši Pamatlēmums attiecas gan uz izsniegšanas tiesu iestādi, kura izsniedz Eiropas apcietināšanas orderi³, gan uz izpildes tiesu iestādi saņēmējā valstī, kurai tas pienācīgi jāizpilda.
2. Tiesai līdz šim brīdim nav ticis lūgts interpretēt jēdzienus “tiesu iestāde” (kas ietverts Pamatlēmuma 6. pantā) un “tiesas nolēmums” (kas ietverts šī paša dokumenta 1. pantā). *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa, Nīderlande) šajā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu tai uzdod četrus jautājumus, ar kuriem tā lūdz noskaidrot šo jēdzienu nozīmi, lai izpildītu vai noraidītu EAO, kuru galīgā sprieduma izpildīšanai ir izsniegusi Zviedrijas policijas iestāde.
3. Paralēli šai lietai šī pati iesniedzējtiesa ir uzdevusi citus prejudiciālus jautājumus par jēdzienu “tiesas nolēmums”, kuru ietver viens no Pamatlēmuma 8. panta nosacījumiem, lai gan tie nav saistīti ar EAO, bet ar valsts apcietināšanas orderi, kuram jābūt izdotam pirms tā. Šajā pašā datumā es sniežu savus secinājumus šajā otrā lietā⁴.

1 — Oriģinālvaloda – spāņu.

2 — Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmums 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūram starp dalībvalstīm (OV 2002, L 190, 1. lpp.), redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes 2009. gada 26. februāra Pamatlēmumu 2009/299/TI, ar ko groza Pamatlēmumus 2002/584/TI, 2005/214/TI, 2006/783/TI, 2008/909/TI un 2008/947/TI, tādējādi stiprinot personu procesuālās tiesības un veicinot savstarpējas atzišanas principa piemērošanu attiecībā uz aizmuguriskiem nolēmumiem (OV 2009, L 81, 24. lpp.) (turpmāk tekstā – “Pamatlēmums”).

3 — Turpmāk tekstā – “EAO”.

4 — Lieta *Özçelik*, C-453/16 PPU, kas patlaban tiek izskatīta Tiesā.

I – Atbilstošās tiesību normas

A – Savienības tiesības

1) LES

4. Saskaņā ar LES 6. pantu:

“1. Savienība atzīst tiesības, brīvības un principus, kas izklāstīti [..] Pamattiesību hartā [turpmāk tekstā – “Harta”] [..], un šai Hartai ir tāds pats juridiskais spēks kā Līgumiem.

Hartas noteikumi nekādā ziņā nepaplašina Savienības kompetences, kā tās noteiktas Līgumos.

Hartā paredzētās tiesības, brīvības un principus interpretē saskaņā ar Hartas VII sadaļas vispārējiem noteikumiem, ar ko reglamentē tās interpretēšanu un piemērošanu, un pienācīgi ņemot vērā Hartā minētos paskaidrojumus, kuros izklāsta minēto noteikumu pamatu.

2. Savienība pievienojas Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai[, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī (turpmāk tekstā – “ECPAK”)]. Šī pievienošanās neietekmē Savienības kompetences, kā tās noteiktas Līgumos.

3. Pamattiesības, kas garantētas [ECPAK] un kas izriet no dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām, ir Savienības tiesību vispārīgo principu pamats.”

2) Harta

5. Saskaņā ar Hartas 47. pantu “Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību un taisnīgu tiesu”:

“Ikvienai personai, kuras tiesības un brīvības, kas garantētas Savienības tiesībās, tikušas pārkāptas, ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību, ievērojot nosacījumus, kuri paredzēti šajā pantā.

Ikvienai personai ir tiesības uz taisnīgu, atklātu un laikus veiktu lietas izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā, tiesību aktos noteiktā tiesā Ikvienai personai ir iespējas saņemt konsultāciju, aizstāvību un pārstāvību.

[..]”

3) Pamatlēmums

6. Pamatlēmuma preambulas 5. apsvērumā ir noteikts:

“Eiropas Savienībai nospraustais mērķis kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu liek atcelt izdošanu starp dalībvalstīm un to aizstāt ar nodošanas sistēmu starp tiesu iestādēm. [..]”

7. Saskaņā ar preambulas 6. apsvērumu:

“Eiropas apcietināšanas orderis, kuru paredz šis pamatlēmums, ir pirmais konkrētais pasākums, ar kuru krimināltiesību jomā īsteno savstarpējas atzišanas principu, kuru Eiropadome raksturojusi kā tiesu iestāžu sadarbības “stūrakmeni”.”

8. Turklāt preambulas 10. apsvērumā ir noteikts:

“Eiropas apcietināšanas ordera mehānisma pamatā ir augsta dalībvalstu savstarpēja uzticība. Tā īstenošanu var apturēt tikai gadījumā, ja viena no dalībvalstīm nopietni un vairākkārt pārkāpj principus, kas paredzēti 6. panta 1. punktā Līgumā par Eiropas Savienību, ko konstatē Padome, ievērojot minētā līguma 7. panta 1. punktu, ar sekām, kas izklāstītas attiecīgā līguma 7. panta 2. punktā.”

9. Atbilstoši 1. pantam “Eiropas apcietināšanas ordera definīcija un pienākums to izpildīt”:

“1. Eiropas apcietināšanas orderis ir tiesas nolēmums, ko izsniedz dalībvalsts, lai cita dalībvalsts apcietinātu un nodotu pieprasīto personu kriminālvajāšanas veikšanai vai lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu, vai arī lai piemērotu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli.

2. Dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzišanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem.

3. Šis pamatlēmums groza pienākumu ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus, kā tie minēti 6. pantā Līgumā par Eiropas Savienību.”

10. 6. pantā “Kompetento tiesu iestāžu noteikšana” paredzēts:

“1. Izsniegšanas tiesu iestāde ir izsniegšanas dalībvalsts tiesu iestāde, kas ir kompetenta izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz šīs valsts tiesību aktiem.

2. Izpildes tiesu iestāde ir izpildes dalībvalsts tiesu iestāde, kas ir kompetenta izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz šīs valsts tiesību aktiem.

3. Katra dalībvalsts informē Padomes ģenerālsekretariātu par kompetento iestādi saskaņā ar tās tiesību aktiem.”

11. Saskaņā ar 7. pantu par centrālo iestādi:

“1. Katra dalībvalsts var izraudzīties centrālo iestādi vai, ja tās tiesību sistēma to pieļauj, vairākas centrālās iestādes, kas palīdz kompetentajām tiesu iestādēm.

2. Dalībvalsts var, ja tas ir vajadzīgs tās tiesu sistēmas organizācijas dēļ, paredzēt centrālajai iestādei (centrālajām iestādēm) atbildību par Eiropas apcietināšanas orderu administratīvu pārsūtīšanu un saņemšanu, kā arī par citu oficiālu saraksti, kas uz to (tām) attiecas.

[..]”

12. Kas attiecas uz attiecībām ar citiem juridiskajiem aktiem, 31. panta 1. punkta a) apakšpunktā noteikts:

“1. Neietekmējot to piemērošanu attiecībās starp dalībvalstīm un trešajām valstīm, šis pamatlēmums no 2004. gada 1. janvāra aizstāj attiecīgās normas šādās konvencijās, ko attiecībā uz izdošanu piemēro attiecībās starp dalībvalstīm:

a) 1957. gada 13. decembra Eiropas Konvencija par izdošanu, tās 1975. gada 15. oktobra papildu protokols, tās 1978. gada 17. marta otrais papildu protokols un 1977. gada 27. janvāra Eiropas konvencija par terorisma apkarošanu, ciktāl tā attiecas uz izdošanu;

[..].”

B – Zviedrijas tiesības

13. 2009. gada 29. maijā Zviedrija Eiropas Padomes ģenerālsēdē atbilstoši Pamatlēmuma 6. panta 3. punktam paziņoja⁵ atjauninātu informāciju par kompetentajam tiesu iestādēm saskaņā ar tās tiesību aktiem, kura bija teikts:

“[Attiecībā uz] 6. panta 3. punktu šādas iestādes Zviedrijā ir kompetentas izdot un izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi.

Izdevēja tiesu iestāde [...] Eiropas apcietināšanas orderi, lai izpildītu brīvības atņemšanas sodu vai nodrošinātu cita veida apcietināšanu, izdod Valsts policijas [pār]valde (*Rikspolisstyrelsen*) [...]”.

14. Saskaņā ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, kā to savos rakstveida apsvērumos un tiesas sēdē apstiprināja Zviedrijas valdība, šajā valstī galīgo spriedumu izpilde, kā arī tādu nolēmumu izpilde, kas saistībā ar to ir vēlāk jāpieņem, ir tādu iestāžu kompetencē, kas nav tiesu iestādes, un it īpaši – kas nav šos spriedumus pasludinājušās tiesas⁶.

15. Tāpat atbildē uz *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdams tiesa) lūgto informāciju Zviedrijas policijas iestāde (*Swedish Police Authority*) tai 2016. gada 1. augusta vēstulē paziņoja, ka šī iestāde:

- a) ir pilnvarota iestāde attiecībā uz EAO izsniegšanu saistībā ar brīvības atņemšanas soda izpildi;
- b) izsniedz EAO vienīgi pēc Zviedrijas Cietumu un probācijas dienesta – no kura tā tomēr ir neatkarīga – lūguma;
- c) ir deleģējusi noteiktas pilnvaras vienam vai vairākiem policijā strādājošiem Policijas starptautiskās sadarbības nodaļas darbiniekiem;
- d) īsteno šīs pilnvaras bez tiesu, Tieslietu ministrijas vai notiesājošo spriedumu pasludinājušās tiesas kontroles un nebūdamā tām pakļauta.

II – Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

16. 2016. gada 23. maijā *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdams tiesa) tiesas apgabala prokurors šai tiesai lūdza izpildīt EAO, kuru 2014. gada 30. jūnijā izsniegusi Zviedrijas Valsts policijas pārvalde⁷ par *K. M. Poltorak*, kurš atrodas Alfenas [*Alphen aan de Rijn*] (Nīderlande) aizturēšanas centrā, apcietināšanu un nodošanu.

5 — “Zviedrijas paziņojumu un deklarāciju atjauninājums saskaņā ar pamatlēmumu par Eiropas apcietināšanas orderi un nodošanas procedūru starp Eiropas Savienības dalībvalstīm” (Padomes dokuments Nr. 10400/09, 2. lpp.).

6 — Šis valdības paskaidrojuma, ar kura pilnu versiju var iepazīties Padomes dokumentā Nr. 14876/11 (*Evaluation report on the fourth round of mutual evaluations “the practical application of the European Arrest Warrant and corresponding surrender procedures between Member States” Follow-up to Report on Sweden*) 2. lpp. ir teikts: “Sweden would like to stress that when a judgment is final all subsequent decisions concerning the enforcement of the sentence in our legal system are taken by other authorities than the court. [...] In Sweden we have three different enforcement authorities and in order to coordinate the issuing of the EAWs: in these cases, the International Police Cooperation Division (IPO) was designated as the issuing authority. [...] To conclude, the existing system is the most effective and in line with our national procedure and no complaints has been put forward. Thus, Sweden has not found any convincing reason to change the current system.”

7 — Turpmāk tekstā – “VPP”.

17. EAO pamatā ir spriedums, kuru 2012. gada 21. decembrī ir pasludinājusi Gēteborgas tiesa (Zviedrija) (atsauce B 9380/12) un ar kuru *K. M. Poltorak* ir piespriests brīvības atņemšanas sods uz vienu gadu un trīs mēnešiem par noziedzīgu nodarījumu – uzbrukumu, kā rezultātā ir nodarīti smagi miesas bojājumi⁸.

18. Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai EAO ir izsniegusi “tiesu iestāde” Pamatlēmuma 6. panta 1. punkta izpratnē un vai tādējādi tas ir “tiesas nolēmums” tā 1. panta 1. punkta izpratnē. Tā piebilst, ka šis jautājums rodas īpaši, ņemot vērā Tiesas apsvērumus tās 2016. gada 1. jūnija spriedumā *Bob-Dogi*⁹.

19. Šādos apstākļos *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

“1) Vai jēdzieni “tiesu iestāde”, kā noteikts Pamatlēmuma 2002/584/TI 6. panta 1. punktā, un “tiesas nolēmums”, kā noteikts Pamatlēmuma 2002/584/TI 1. panta 1. punktā, ir autonomi Savienības tiesību jēdzieni?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša: atbilstoši kādiem kritērijiem var tikt noteikts, vai izsniegšanas dalībvalsts iestāde ir šāda “tiesu iestāde” un vai tādējādi tās izdots [EAO] ir šāds “tiesas nolēmums”?

3) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša: vai Zviedrijas Valsts policijas pārvalde ietilpst jēdzienā “tiesu iestāde”, kā paredzēts Pamatlēmuma 2002/584/TI 6. panta 1. punktā, un vai šīs iestādes izdots EAO tādējādi ir “tiesas nolēmums” Pamatlēmuma 2002/584/TI 1. panta 1. punkta izpratnē?

4) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noraidoša: vai tādas valsts policijas iestādes kā Zviedrijas Valsts policijas pārvalde noteikšana par izsniegšanas tiesu iestādi atbilst Savienības tiesībām?”

20. Saskaņā ar iesniedzējtiesas vērtējumu, kas izklāstīts lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu 4.2.–4.6. punktā:

— Jēdziens “tiesu iestāde” Pamatlēmuma 6. panta 1. punktā jāinterpretē tādējādi, ka ir atstāts izsniegšanas dalībvalsts tiesību ziņā noteikt, kas ietilpst šajā jēdzienā, vai tādējādi, ka šīs tiesību sistēmas ziņā ir vienīgi noteikt kompetento iestādi¹⁰. Pirmajā gadījuma jēdziens “tiesu iestāde” nav autonomas Savienības tiesību jēdziens un tādējādi neprasa autonomu un vienveidīgu interpretāciju. Otrajā gadījumā tas ir autonomas Savienības tiesību jēdziens, bet tā interpretācija nav acīmredzama¹¹, un agrāki Tiesas nolēmumi to nav padarījuši par “*acte éclairé*”¹².

— No konteksta un it īpaši no Eiropas Konvencijas par izdošanu (turpmāk tekstā – “EKI”), kā arī no agrākajiem tiesību aktiem, it īpaši no Priekšlikuma Pamatlēmumam¹³, skaidri neizriet, vai citas iestādes, kas nav tiesu iestādes, var būt kompetentas izsniegt EAO 6. panta 1. punkta izpratnē, neraugoties uz pēc EKI novēroto normatīvās attīstības tendenci aizstāt attiecības starp dalībvalstīm ar attiecībām starp tiesu iestādēm.

8 — Saskaņā ar EAO e) punktā aprakstīto *K. M. Poltorak* 2012. gada 4. maijā *Husargatan* (Gēteborga, Zviedrija) fiziski uzbruka cietušajam un iedūra viņam aci ar slotas aso galu, kā rezultātā plīsa cietušā acs saite un asaru kanāls, kas konjunktīvīta gadījumos asiņo, kā arī tika laužti orbītas sienas augšējais un apakšējais kauls. Tika atzīts, ka nozieguma smagumu pastiprināja notiesātā izrādītā nežēlība un brutalitāte.

9 — Lieta C-241/15, EU:C:2016:385.

10 — Lai gan Pamatlēmuma 1. panta 1. punktā nav atsauces uz dalībvalstu tiesībām, pēc iesniedzējtiesas domām, ciešā saikne starp jēdzieniem “tiesas nolēmums” un “tiesu iestāde” liek tos aplūkot tādā pašā veidā.

11 — Judikatūras par “*acte clair*” nozīmē, kas iedibināta ar 1982. gada 6. oktobra spriedumu *CILFIT* (C-283/81, EU:C:1982:335).

12 — Saskaņā ar judikatūru, kas aizsākta ar 1963. gada 27. marta spriedumu *Da Costa en Schaake NV* u.c. (no C-28/62 līdz C-30/62, EU:C:1963:6).

13 — Priekšlikums Padomes Pamatlēmumam par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm, ko Komisija iesniedza 2001. gada 19. septembrī (COM/2001/0522, galīgā redakcija – CNS 2001/0215) (OV 2001, C 332 E, 305. lpp.).

— Pamatlēmuma mērķis izveidot vienkāršotu personu nodošanas sistēmu, kuras pamatā ir savstarpējās atzīšanas princips un tiek veikta tiesas uzraudzībā¹⁴, ietver procesuālo tiesību un pamattiesību divu līmeņu aizsardzību¹⁵, proti, izsniegšanas dalībvalstī un izpildes dalībvalstī, un tādējādi aizsardzības trūkums vienā no šiem diviem līmeņiem varētu negatīvi ietekmēt savstarpējas atzīšanas un uzticēšanās principus.

III – Tiesvedība Tiesā

21. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu Tiesā tika iesniegts 2016. gada 16. augustā līdz ar pieteikumu par tā izskatīšanu steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā (LESD 267. panta ceturtā daļa). Iesniedzējtiesa šo lūgumu pamatoja ar to, ka *K. M. Poltorak* atrodas apcietinājumā un ka viņa paturēšana apcietinājumā ir atkarīga no pamatlietas iznākuma.

22. 2016. gada 1. septembra administratīvajā sanāksmē Tiesa nolēma šo lietu izskatīt steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā.

23. Tiesai rakstveida apsvērumus iesniedza *K. M. Poltorak* advokāts, Nīderlandes un Zviedrijas valdības, kā arī Eiropas Komisija.

24. 2016. gada 5. oktobrī notika tiesas sēde, kas bija kopīga ar lietu C-477/16 PPU (*Kovalkovas*), kurā ieinteresētās personas Tiesas statūtu 23. panta izpratnē, proti, Zviedrijas valdība, tika lūgtas atbildēt uz uzdotajiem jautājumiem.

25. Šajā tiesas sēdē savus apsvērumus pauda *K. M. Poltorak* pārstāvis, Nīderlandes, Vācijas, Grieķijas, Somijas un Zviedrijas valdību pārstāvji, kā arī Komisija.

IV – Analīze

A – Par pirmo prejudiciālo jautājumu

26. Nīderlandes tiesa vaicā, vai jēdzieni “tiesu iestāde” Pamatlēmuma 6. panta 1. punktā un “tiesas nolēmums” šī paša normatīvā dokumenta 1. panta 1. punktā ir jāinterpretē kā autonomi Savienības tiesību jēdzieni.

27. Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru gan no Savienības tiesību vienveidīgas piemērošanas, gan no vienlīdzības principa izriet, ka tādas Savienības tiesību normas teksts, kurā nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, lai noteiktu tās jēgu un piemērojamību, parasti visā Savienībā ir jāinterpretē autonomi un vienveidīgi. Šī judikatūra ir konkrēti tikusi piemērota dažām Pamatlēmuma tiesību normām¹⁶ un jēdzienam “tiesa, kam ir īpaša jurisdikcija krimināllietās”, kas paredzēts Padomes 2005. gada 24. februāra Pamatlēmuma 2005/214/TI par savstarpējas atzīšanas principa piemērošanu attiecībā uz finansiālām sankcijām 1. panta a) punkta iii) apakšpunktā¹⁷.

14 — Spriedums, 2013. gada 30. maijs, *F.* (C-168/13 PPU, EU:C:2013:358), 46. punkts.

15 — Spriedums, 2016. gada 1. jūnijs, *Bob-Dogi* (C-241/15, EU:C:2016:385), 57. punkts.

16 — Spriedums, 2016. gada 28. jūlijs, *J. Z.* (C-294/16 PPU, EU:C:2016:610), 35. punkts tajā minētā judikatūra.

17 — Spriedums, 2013. gada 14. novembris, *Baláz* (C-60/12, ECLI:EU:C:2013:733), 24.–32. punkts.

28. Nevienā no abiem minētajiem Pamatlēmuma pantiem nav atsauces uz dalībvalstu tiesībām, lai noteiktu tā nozīmi un piemērojamību. Taisnība, ka 6. panta 1. punkta ir pieminēta tiesu iestāde, “kas ir kompetenta [...], pamatojoties uz šīs valsts tiesību aktiem”. Tomēr šī atsauce neattiecas uz “tiesu iestādes” definīciju, bet gan tikai uz kompetences izsniegt EAO piešķiršanu vienai vai vairākām valsts tiesām – atbilstoši valsts tiesību normām.

29. Tādējādi ir uzskatāms, ka jēdzieni “tiesu iestāde” un “tiesas nolēmums”, kas ietverti attiecīgi Pamatlēmuma 6. panta 1. punktā un 1. panta 1. punktā, ir autonomi Savienības tiesību jēdzieni, kas tās teritorijā ir jāinterpretē autonomi un vienveidīgi, ņemot vērā šo tiesību normu tekstu, to kontekstu un šīs tiesību normas ietverošā tiesiskā regulējuma mērķus¹⁸.

30. Tomēr šim apgalvojumam jābūt niansētam: ņemot vērā procesuālo kontekstu, kurā ietilpst šie abi jēdzieni, tos interpretējot, jāņem vērā dalībvalstu brīvība, kāda tām ir gan attiecībā uz kompetento tiesu noteikšanu, gan likumdošanas ceļā paredzot procesuālo kārtību prasībām, kas paredzētas, lai aizsargātu no Savienības tiesībām tās pilsoņiem izrietošo tiesību ievērošanu¹⁹.

31. Apstiprinošā atbilde uz pirmo jautājumu laupa priekšmetu ceturtajam jautājumam, kurš ir ticis uzdots vienīgi gadījumam, ja šī atbilde būtu noliedzosa.

B – Par otro un trešo prejudiciālo jautājumu

32. Ar otro un trešo jautājumu *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa) vēlas uzzināt, vai tāda struktūra kā Zviedrijas VPP atbilst nepieciešamajiem nosacījumiem, lai tā varētu tikt atzīta par “tiesu iestādi” Pamatlēmuma 6. panta 1. punkta izpratnē, un vai tādējādi tās izsniegtais EAO šajā lietā ir “tiesas nolēmums” šī paša normatīvā akta 1. panta 1. punkta izpratnē.

33. Kā jau esmu uzsvēris, atšķirībā no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā C-453/16 PPU iesniedzējtiesas jautājumi neattiecas uz iestādi, kas ir kompetenta izdot pirms [EAO izdotu] valsts apcietināšanas orderi, bet gan uz iestādi, kas ir kompetenta izsniegt EAO saskaņā ar Pamatlēmumu.

34. Ievadam es gribētu brīdināt, ka manis piedāvātais otrā un trešā jautājuma pārformulējums izriet no manas pārlicības par to, ka pastāv cieša saikne starp tiesas nolēmuma raksturu un to pieņēmušās tiesu iestādes statusu. Šis ir iemesls, kāpēc jēdziens, kas šajā lietā ir patiešām jānoskaidro, ir jēdziens “tiesu iestāde”.

35. Šķiet loģiski domāt, ka, ja Zviedrijas VPP nav viena no struktūrām un organismiem, kas ir tiesu iestādes, tās izsniegtajam EAO trūkst noteicošas īpašības, kas vienlaicīgi ir arī būtisks tāda lēmuma, kam ir “tiesu iestādes” raksturs, priekšnoteikums, proti, ka tā autors ir kāda no iestādēm, kas ietilpst tiesu varas sistēmā.

36. Nepastāvot “tiesu iestādes” definīcijai²⁰ Pamatlēmuma tekstā, atbilstoši Tiesas ierasti izmantotajiem hermeneitiskajiem principiem vērā jāņem vārdu nozīmi, to konteksts un mērķis.

18 — Spriedums, 2016. gada 28. jūlijs, *J. Z.* (C-294/16 PPU, EU:C:2016:610), 37. punkts.

19 — Pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 30. jūnijs, *Toma* (C-205/15, EU:C:2016:499), 33. punkts.

20 — Eiropas Parlaments norādīja uz interpretācijas atšķirībām attiecībā uz Pamatlēmumā ietvertu jēdzienu “tiesu iestāde” un tāpēc 2014. gada 27. februārī pieņēma Rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par Eiropas apcietināšanas ordera pārskatīšanu (2013/2019(INL), kurā tas kritizēja “to, ka Pamatlēmumā 2002/584/TI un citos savstarpējās atzišanas instrumentos trūkst jēdziena “tiesu iestāde” definīcijas, tāpēc dalībvalstu īstenotā prakse ir atšķirīga, radot nenoteiktību, kaitējot savstarpējai uzticībai un ierosinot prāvošanos”. Eiropas Parlaments aicināja Komisiju nākt klajā ar “ar likumdošanas priekšlikumiem, ņemot vērā sīki izstrādātos ierosinājumus, kas ir izklāstīti pielikumā un paredz [...] a) procedūru, kuru īstenojot savstarpējās atzišanas pasākumu, ja nepieciešams, izsniegšanas dalībvalstī var legalizēt tiesnesis, tiesa, izmeklēšanas tiesnesis vai prokuratūra, tādējādi novēršot jēdziena “tiesu iestāde” atšķirīgu interpretāciju [...]”.

37. Tomēr, lai izvairītos no pārpratumiem, es uzskatu par nepieciešamu uzreiz uzsvērt, ka es nesaskatu nekādu juridisku pamatu atšķirīgi attiekties pret EAO, kas izsniegti sprieduma izpildei, un EAO, kas izsniegti citu kriminālprocesuālu pasākumu (tādu kā apcietināšanas orderi u.tml.) izpildei pirms sprieduma pasludināšanas. Tā kā tie visi ir vērsti uz to, lai dalībvalsts nodotu otrajā dalībvalstī meklētās personas, tad, lai interpretētu EAO izsniegšanas tiesu iestādes un EAO saņemošās tiesu iestādes jēdzienus, nav nepieciešams veikt izpēti, lai valsts tiesā nogādātu personu, kas ar spriedumu ir notiesāta, vai personu, attiecībā uz kuru norisinās kriminālprocesa un kura vēl nav tikusi tiesāta.

38. Šis precizējums ir nepieciešams, jo, ja tas netiktu ņemts vērā, varētu tomāt, ka notiesājoša sprieduma izpildei izsniegtu EAO gadījumā “tiesu iestādes” dalība ir notikusi ar šī sprieduma pasludināšanu un ka tādējādi tai vairs nekas nav sakāms attiecībā uz tā izpildi. Manuprāt, tas tā nav, un tādā nodošanas sistēmā, kuru raksturo tās tiesas raksturs un vēlāka savstarpēja tiesu nolēmumu atzīšana, pēc sprieduma izsniegts EAO paredz arī noteiktu iepriekšēju lēmumu pieņemšanu, kas var būt tikai tiesas rakstura, jo tie ietekmē brīvības atņemšanu – uz laiku vai nē – un tās noteikšanai veicamo samērīguma pārbaudi²¹.

39. Kas attiecas uz 6. panta interpretāciju un pirmām kārtām – uz vārdu “iestāde” un “tiesu” ierasto nozīmi, jānorāda, ka pirmais no šiem jēdzieniem norāda uz struktūru, kas kādā sabiedrības dzīves jomā īsteno varu, jo tai ir piešķirtas tiesības un pilnvaras, un tai ir leģitimitāte to darīt. Adjektīvs “tiesu” lietvārdam, kuru tas paskaidro, piešķir papildu nozīmi, ka šai iestādei jāietilpst tiesu varas sistēmā²², pretstatā – saskaņā ar klasisko varu dalījumu – likumdošanas varai un izpildvarai.

40. Tā manis aplūkotajās Pamatlēmuma valodu versijās konsekventi ir minētas tieslietas: “autorité judiciaire” franču valodas versijā, “judicial authority” angļu valodas versijā, “Justizbehörde” vācu valodas versijā, “autorità giudiziaria” itāļu valodas versijā; “autoridade judiciária” portugāļu valodas versijā, “rättsliga myndighet” zviedru valodas versijā un “tiesu iestāde” latviešu valodas versijā.

41. Tādējādi jau šajā stadijā ir secināma norāde, ka iestādei, uz kuru ir atsauce it īpaši Pamatlēmuma 6. pantā, ir jāietilpst tiesu varas sistēmā. Un šo pirmo virzienu, kā pamatoti norāda *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa), apstiprina likumdošanas vēsture. Gan EKI, gan Priekšlikumā Pamatlēmumam²³ tika attiecīgi izmantoti jēdzieni “kompetentā iestāde” un “tiesu iestāde” tādā nozīmē, kas ietvēra tiesas un prokuratūru, bet *expressis verbis* izslēdza policijas iestādes²⁴.

42. Otrkārt, šo iespaidu apstiprina Pamatlēmuma 6. panta *konteksts*. Kopā ar 7. pantu, kas, kā norāda tā virsraksts, attiecas uz “centrālās iestādes iesaistīšanu”, tie veido ar Pamatlēmumu izveidotās vienkāršotās procedūras institucionālo arhitektūru. Un šī sistēma darbojas atbilstoši pamatshēmai, kuru es aplūkošu vēlāk.

21 — Par samērīgumu saistībā ar EAO es atsaucos uz ģenerālvokāta Ī. Bota [*Y. Bot*] secinājumiem (kuriem es pilnībā pievienojos) lietā, kura tika pasludināta 2016. gada 5. aprīļa spriedums *Aranyosi un Căldăraru* (C-404/15 un C-659/15 PPU, EU:C:2016:140), 137. un nākamie punkti, un it īpaši attiecībā uz izsniegšanas tiesu iestādi – 145.–155. punkts. Skat. arī Padomes 2010. gada 17. decembra dokumentu 17195/1/10 REV 1, Eiropas Savienības rokasgrāmata par to, kā izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi – pārskatīta redakcija, 14. lpp., kurā prasīts, lai izsniegšanas iestādes pirms EAO izsniegšanas veiktu samērīguma pārbaudi.

22 — Jautājumu par to, kādā mērā, interpretējot Pamatlēmumu, prokuratūra var tikt uzskatīta par tiesu iestādi, es neaplūkoju šajos secinājumos, bet secinājumos lietā *Özçelik*, C-453/16 PPU, kas patlaban tiek izskatīta Tiesā.

23 — COM/2001/0522, galīgā redakcija; skat. šo secinājumu 13. zemsvitras piezīmi.

24 — Priekšlikuma 3. panta skaidrojumā ir teikts “*The procedure of the European arrest warrant is based on the principle of mutual recognition of court judgments. State-to-State relations are therefore substantially replaced by court-to-court relations between judicial authorities. The term “judicial authority” corresponds, as in the 1957 Convention (cf. Explanatory Report, Article 1), to the judicial authorities as such and the prosecution services, but not to the authorities of police force. The issuing judicial authority will be the judicial authority which has authority to issue the European arrest warrant in the procedural system of the Member State (Article 4)*”.

43. Principā, kā izriet no Pamatlēmuma preambulas 5. apsvēruma, izdošanas starp dalībvalstīm sistēma tiek aizstāta ar nodošanu starp tiesu iestādēm, kuras pamatā ir savstarpējas atzišanas princips²⁵. Šādas atzišanas pilārs tieši ir ar 6. pantu izveidotais dialogs *inter pares*, proti, starp izsniegšanas tiesu iestādi, kura izsniedz EAO, un izpildes jeb saņēmēju tiesu iestādi, kura to izpilda. Šī attiecību starp dalībvalstīm konfigurācija ar to attiecīgo tiešu iestāžu starpniecību ļauj radīt savstarpēju uzticēšanos attiecībā uz to, ka to valsts tiesību sistēmas spēj nodrošināt līdzvērtīgu un efektīvu Savienības līmeni un it īpaši Hartā atzīto pamattiesību aizsardzību²⁶.

44. Vienīgā likumdevēja atļautā atkāpe no šīs shēmas darbības ir Pamatlēmuma 7. pantā, un ar to izņēmuma kārtā ir atļauta tādu iestāžu iesaistīšanās, kas neietilpst “tiesu” jomā. Tomēr šīs tiesību normas formulējums neatstāj šaubas: šo “centrālo iestāžu” iesaistīšanās pakārtotajam raksturam izmantotie vārdi ir rūpīgi izraudzīti, lai nodalītu funkcijas, ko tās veic dialoga starp tiesu iestādēm ietvaros.

45. Tā saskaņā ar Pamatlēmuma 7. panta 1. punktu dalībvalstu iespēja noteikt šādas centrālās iestādes tām tiek piešķirta tāpēc, lai tās “palīdzētu” kompetentajām tiesu iestādēm. No tā skaidri izriet, ka šo centrālo iestāžu loma ir sadarboties un nekādā gadījumā nebūt noteicošajām vai vadošajām, un šo instrumentālo lomu pastiprina šī paša panta 2. punktā izmantotie jēdzieni: uzdevumi, kas var būt izraudzītājam centrālajai iestādei, ir EAO administratīva “pārsūtīšanu” un “saņemšana”, kā arī “cita oficiāla sarakste, kas uz to (tām) attiecas”.

46. Salīdzinot šos uzdevumus ar tiesu iestādēm uzticētajiem (saskaņā ar Pamatlēmuma 6. panta attiecīgi 1. un 2. punktu izsniegšanas tiesu iestāde ir “kompetenta *izsniegt* [...] orderi” un izpildes tiesu iestāde ir “kompetenta *izpildīt* [...] orderi”), ir redzams, ka centrālās iestādes ir ierobežotas ar vienīgi administratīvām darbībām un ka tām nav nekādu pilnvaru dot vajadzīgo procesuālo impulsu, tas ir, ierosināt EAO izsniegšanas mehānismu.

47. Līdz ar to, lai gan likumdevējs ir paredzējis īpašas administratīvas iestādes iesaistīšanos Pamatlēmumā iecerētajā dialogā starp tiesu iestādēm, tās iesaistīšanās ir ļoti ierobežota: a) pirmkārt, rīkoties var vienīgi iestāde, kuru *expressis verbis* ir izraudzījusies dalībvalsts (kura to ir paziņojusi Padomes ģenerālsekretariātam), nevis kāda cita, un b) otrkārt, funkcijas, kādas tā var īstenot, ir ierobežotas ar administratīvu atbalstu patiesām lēmumu pieņēmējām iestādēm, proti, tiesu iestādēm, kurām jāpieņem lēmums iesniegt vai izpildīt EAO.

48. Šī interpretācija ir secināma arī no Priekšlikuma Pamatlēmumam²⁷ pamatojuma izklāsta. Paskaidrojumos katram pantam saistībā ar pašreizējo 7. pantu ir norādīts, ka “to ir iedvesmojušas Eiropas Savienības 1996. gada Konvencijas par izdošanu un Eiropas Savienības 2000. gada Konvencijas par *savstarpēju [tiesu]* palīdzību krimināllietās [...] tiesību normas, un runa ir par praktisku tiesību normu, kas ir paredzēta, lai *sekmētu informācijas nodošanu* starp dalībvalstīm [...]”, un ka “[...] šo centrālo iestāžu lomai jābūt [EAO] *izplatīšanas un izpildes sekmēšanai starp dalībvalstīm*, un tām it īpaši jānodrošina tulkošana, kā arī *administratīvais atbalsts* rīkojumu *izpildei*” [neoficiāls tulkojums]²⁸.

25 — Spriedums, 2016. gada 5. aprīlis, *Aranyosi un Căldăraru* (C-404/15 un 659/15 PPU, EU:C:2016:198), 75. punkts.

26 — Spriedums, 2016. gada 1. jūnijs, *Bob-Dogi* (C-241/15, EU:C:2016:385), 33. punkts un tajā minētā judikatūra.

27 — Skat. šo secinājumu 41. punktu un atbilstošo zemsvītras piezīmi.

28 — Izcēlums mans. Pamatojuma izklāstā tika atļauta administratīva iesaistīšanās izsmeljoši uzskaitītos gadījumos: ja attiecīgās dalībvalsts sistēmā administratīvajai iestādei ir jāizlemj, ja personai ir noteikta neaizskaramība (31. pants); ja pastāv nopietni humāni apsvērumi, kas pamato ordera izpildes atlikšanu (38. pants); vai lai izskatītu otrās dalībvalsts sniegtās garantijas nepiemērot mūža ieslodzījumu (37. pants).

49. Treškārt, šāda EAO institucionāla arhitektūra vislabāk saskan ar *mērķi* iedibināt jaunu, vienkāršotu un iedarbīgāku, notiesāto vai par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu aizdomās turēto personu nodošanas sistēmu, atvieglojot un paātrinot tiesu sadarbību, lai veicinātu Savienībai noteiktā mērķa sasniegšanu – kļūt par brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, pamatojoties uz augstu dalībvalstu savstarpējo uzticību, kurai jāpastāv starp tām²⁹.

50. Dialogs starp tiesu iestādēm, kurām būtībā ir kopīgas piederības tiesu varai to attiecīgajās valstīs konstitucionālās iezīmes, kā arī apņemšanās nodrošināt LES 6. pantā minēto pamattiesību un pamatbrīvību ievērošanu, ir šīs savstarpējās uzticēšanās galvenais elements. Šo dialogu raksturo neiejaukšanās no citu iestāžu puses, kas nav tiesu iestādes un kuru uzdevums var vajadzības gadījumā būt vienīgi palīdzības sniegšana Pamatlēmuma 7. pantā iezīmētajās robežās.

51. Turklāt, kā Tiesa ir atzinusi, visa Pamatlēmumā paredzētā nodošanas procedūra starp dalībvalstīm tiek veikta tiesas uzraudzībā³⁰.

52. Tāpat pastāv papildu arguments, kurš apstiprina sadarbības krimināllietās saistībā ar EAO ierobežošanu, to attiecinot tikai uz tiesu iestādēm: paša Pamatlēmuma materiālais juridiskais pamats – LES 31. panta 1. punkta a) un b) apakšpunkts. Šī līguma redakcijā, kas bija spēkā 2002. gadā³¹, vēl tika runāts par sadarbības “starp dalībvalstu kompetentām ministrijām un tiesu iestādēm vai līdzīgām iestādēm” atvieglošanu un paātrināšanu. Tomēr pēc Lisabonas līguma šī tiesību norma tika pārņemta LESD, kļūstot par 82. panta 1. punktu, kurā tiek noteikts tiesas spriedumu un lēmumu krimināllietās savstarpējas atzišanas princips un kura d) apakšpunktā tiek pārņemts bijušā LES 31. panta 1. punkta a) apakšpunkta saturs, bet ar nozīmīgu izmaiņu, proti, tiešas atsauces uz ministrijām izņemšanu³². Šīs izmaiņas ir jāņem vērā, lai interpretētu Pamatlēmumu atbilstoši šim jaunajam garam, kurš vēl vairāk ierobežo šo tiesu sadarbības krimināllietās aspektu³³. Šajā ziņā jāpiemin Tiesas pastāvīgā judikatūra, atbilstoši kurai Savienības sekundāro tiesību akta teksts, ciktāl tas ir iespējams, ir jāinterpretē tā, lai tas būtu saderīgs ar Līgumu tiesību normām³⁴.

53. Policijas un tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās kontekstā Tiesa ir atzinusi, ka ar Lisabonas līgumu tika būtiski grozīts tās institucionālais ietvars un ka 36. protokola par pārejas noteikumiem 9. panta mērķis galvenokārt ir nodrošināt, lai tiesību akti, kas pieņemti šīs sadarbības ietvaros, varētu joprojām efektīvi tikt piemēroti, neraugoties uz minētās sadarbības institucionālā ietvara izmaiņām³⁵.

54. Šis apgalvojums, kas izteikts saistībā ar prasību atcelt tiesību aktu, nav vis pretrunā tādai Pamatlēmuma interpretācijai, kas laika gaitā attīstās, bet, tieši pretēji, atbilst tai un, lai gan tā ir veikta, pamatojoties uz agrāku juridisko pamatu, to saskaņo ar jaunā pamata saturu un mērķiem, proti, to padara atbilstošāku pavērsienam, kādu likumdevējs ir paredzējis tiesu sadarbībai krimināllietās. Turpinot interpretēt šo normatīvo aktu saskaņā vienīgi ar vecā juridiskā pamata garu, tiktu radīts [tiesību] sistēmas sastingšanas risks pretēji pašam LESD un vēlāk skaidri paustai likumdevēja gribai.

29 — Spriedums, 2016. gada 24. maijs, *Dworzecki* (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346) 27. punkts un tajā minētā judikatūra.

30 — Spriedums, 2013. gada 30. maijs, *F.* (C-168/13 PPU, EU:C:2013:358), 46. punkts.

31 — 31. panta 1. punkta a) apakšpunktā bija noteikts: “[Kopīga rīcība attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās tostarp:] atvieglo un paātrina sadarbību starp dalībvalstu kompetentām ministrijām un tiesu iestādēm vai līdzīgām iestādēm attiecībā uz procesuālajām darbībām un lēmumu izpildi, vajadzības gadījumā sadarbojoties ar *Eurojust* starpniecību.”

32 — LESD 82. panta 1. punkta d) apakšpunktā noteikts: “[Lai] dalībvalstu tiesu iestāžu un līdzvērtīgu iestāžu starpā atvieglotu sadarbību saistībā ar kriminālprocesu un lēmumu izpildi.”

33 — Gan LES 30. pantā pirms Lisabonas līguma, gan šobrīd LESD 87. un 89. pantā (kuri ietilpst V sadaļas 5. nodaļā “Policijas sadarbība”) tiek aplūkota policijas sadarbība, kuras ietvaros var ietilpt Zviedrijas policijas iestāžu sadarbība ar analogiskam citu valstu iestādēm. Savukārt tiesību normas par EAO līdz ar citiem pasākumiem atrodas šīs pašas sadaļas 4. nodaļā “Tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās”.

34 — Spriedums, 2015. gada 16. aprīlis, *Parlaments/Padome* (C-540/13, EU:C:2015:224), 38. punkts un tajā minētā judikatūra.

35 — Turpat, 44. punkts.

55. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ja, kā šajā lietā, iestāde, kas ir izsniegusi EAO, ir daļa no “policijas” un tās lēmumu neuzņemas neviena tiesa, ir loģiski, ka rodas šaubas par to, vai policijas iestādei var būt “tiesu iestādes” raksturs Pamatlēmuma nozīmē. Lai gan ir taisnība, ka policija ir daļa no valsts piespiedu spēka, kas parasti pakļaujas izpildvaras rīkojumiem, tomēr tā bieži palīdz tiesu iestādēm noziegumu izmeklēšanā vai dažreiz – tiesu nolēmumu izpildē. Taču šis sadarbības vai palīdzības aspekts to nepadara par tiesu iestādi.

56. No informācijas, ko Zviedrijas policijas iestāde³⁶ sniedza, atbildot uz iesniedzējtiesas jautājumiem, izriet šādas par EAO izsniegšanu atbildīgās iestādes iezīmes: a) policija ir represīva iestāde, kurai ir plašas rīcības pilnvaras; b) šī iestāde saistībā ar EAO nesaņem norādes no tieslietu ministra; c) tai nav nekādas ne tiesas, ne netiesas saiknes ar meklēto personu notiesājušo tiesu; d) saistībā ar EAO tā rīkojas pēc sodu izpildes dienesta lūguma, bet nesaņem no tā norādes un tai ir rīcības brīvība attiecībā uz EAO izsniegšanu; e) tā ir deleģējusi IPO³⁷, kas ir administratīva apakšvienība, kurā strādā juristi, no kuriem tikai trīs ir pilnvaroti parakstīt Zviedrijas [izsniegtos] EAO, tiesības izsniegt EAO, lai izpildītu galīgu spriedumu, ar kuru piespriests brīvības atņemšanas sods.

57. No visām šīm raksturīgajām iezīmēm vislielākās bažas rada EAO izsniegšanas iestādes izraudzīšanās saskaņā ar Zviedrijas likumu, ar kuru Zviedrijas tiesību sistēmā tika transponēts Pamatlēmums, ņemot vērā Zviedrijas valdības paziņojumu Padomei 2009. gadā saistībā ar šī Pamatlēmuma 6. panta 3. punktu³⁸.

58. Faktiski Padome bija Zviedrijai rekomendējusi³⁹ paredzēt atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka sodu izpildes gadījumos EAO izsniegtu tiesu iestāde vai ka tas tiktu darīts tiesu iestādes uzraudzībā atbilstoši Pamatlēmumam.

59. Zviedrijas valdības noliedzoša atbilde uz šo rekomendāciju ir skaidra attiecībā uz EAO sistēmas ieviešanas tās valsts tiesību sistēmā kārtību. Īsumā⁴⁰ atbilstoši šīs valdības teiktajam ir taisnība, ka sprieduma krimināllietā izpildei, kurai nepieciešams, lai notiesāto nodotu cita dalībvalsts, netiek prasīts, lai EAO autore būtu tiesu iestāde *stricto sensu*. Taču tā apgalvo, ka, tā kā valsts sistēmā attiecībā uz tiesnešu un tiesu pasludināto spriedumu izpildi kompetence ir piešķirta cita veida iestādēm, kas nav katrā ziņā tiesu iestādes, Pamatlēmumam nav pretrunā tas, ka šīs iestādes – attiecībā uz kurām tiek atzīts, ka tām nav tiesu rakstura, – lemj arī par EAO izsniegšanu.

60. Ņemot vērā apsvērumus, kurus esmu izklāstījis iepriekš, es uzskatu, ka Zviedrijas valdības aizstāvētā sistēma nav Pamatlēmumam atbilstoša. Tā tai, iespējams, atbilstu tikai tad, ja policijas iestāde, kas izsniedz EAO attiecībā uz sprieduma izpildi, atbilstu šādiem nosacījumiem, kurus es uzskatu par obligātiem, lai saglabātu tiesu garantiju līmeni, uz kuru ir balstīta EAO sistēma: a) tai jārikojas pēc tiesu iestādes Pamatlēmuma 6. panta izpratnē rīkojuma un tās uzraudzībā un b) tai nevar ne būt rīcības brīvība, ne novērtējuma brīvība attiecībā uz EAO izsniegšanu, un tai ir jāpakļaujas no tiesu iestādes saņemtajam rīkojumam. Turklāt šai tiesu iestādei gadījumā, ja pastāvētu šaubas par apcietināšanas orderi, būtu jāvērsas Tiesā par Pamatlēmuma interpretāciju prejudiciālā nolēmuma tiesvedībā.

61. Kā izriet no lietas materiāliem un Zviedrijas valdības rakstveida apsvērumiem, Zviedrijas VPP neatbilst šiem nosacījumiem. Valsts sistēmā tā atrodas ārpus tiesu sistēmas, un, ņemot vērā tās saiknes ar tiesām un prokuratūru neesamību, trūkst nepieciešamās tiesu iestādes kontroles attiecībā uz lēmumiem izsniegt EAO, attiecībā uz kuriem VPP ir rīcības brīvība.

36 — VPP pēctece.

37 — *International Police Cooperation Division* (akronīms “IPO” ir no lietas materiāliem, kurus Tiesai nodevusi *Rechtbank Amsterdam*).

38 — Skat. šo secinājumu 13. punktu.

39 — *Evaluation report on the fourth round of mutual evaluations “the practical application of the European Arrest Warrant and corresponding surrender procedures between Member States”* (Padomes dokuments Nr. 9927/2/08 REV 2), 46. lpp..

40 — Skat. šo secinājumu 13. punktu un 5. zemsvītras piezīmi.

62. Šo secinājumu nemaina neatkarība, kāda policijas iestādei var būt attiecībā pret Tieslietu ministriju Cietumu un probācijas dienestu, no kuriem tā nesaņem norādes. Manuprāt, šai iezīmei nav nozīmes, lai policijas iestādi varētu atzīt par “tiesu iestādi”. Un, kas attiecas uz rīcības brīvību, kura policijas iestādei ir attiecībā uz EAO izsniegšanu, būtiskais ir, ka tai tiesai, kas ir notiesājusi meklēto personu, nav ne jālūdz pieņemt lēmumu, ne arī tai jāatskaitās. Lai gan šis apstāklis nostiprina tas neatkarību attiecībā pret notiesājošo spriedumu pasludinājušo tiesu, tajā pašā laikā tas liecina par tiesas kontroles neesamību pretēju judikatūrai, kurā ir atzīts, ka visa Pamatlēmumā paredzētā nodošanas procedūra starp dalībvalstīm tiek veikta tiesas uzraudzībā⁴¹.

63. Visbeidzot dalībvalstu autonomija tām piešķir rīcības brīvību, kas nepieciešama, lai to tiesību sistēmās noteiktu, kurām iestādēm tiek piešķirtas procesuālās pilnvaras (šajā gadījumā – saistībā ar EAO izsniegšanu). Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru, ja attiecīgajā jomā nav Kopienų tiesiskā regulējuma, katras dalībvalsts tiesību sistēmā ir jānosaka piekritīgās tiesas un jāparedz procesuālā kārtība prasībām, kas paredzētas, lai aizsargātu tiesības, kuras attiecīgajām personām ir noteiktas Savienības tiesībās, ar nosacījumu, ka šī procesuālā kārtība nedrīkst būt nelabvēlīgāka par kārtību, kas valsts tiesībās attiecas uz līdzīgām prasībām (līdzvērtības princips), nedz arī padarīt par neiespējamu vai pārmērīgi apgrūtināt to tiesību izmantošanu, kas piešķirtas ar Savienības tiesību sistēmu (efektivitātes princips)⁴².

64. Pēc Pamatlēmuma apstiprināšanas dažas dalībvalstis Padomes ģenerālsekretariātam atbilstoši Pamatlēmuma 6. panta 3. punktam paziņoja, kuras atbilstoši valsts tiesībām ir iestādes, kas ir kompetentas izsniegt vai izpildīt EAO, un Zviedrija attiecībā uz EAO, lai izpildītu ar brīvības atņemšanu saistītu sodu vai citu ar brīvības atņemšanu saistītu drošības līdzekli, iekļāva policijas iestādi (Valsts policijas pārvalde jeb *Rikspolisstyrelsen*).

65. Šie paziņojumi tomēr, strikti juridiski runājot, neietekmē katras dalībvalsts īstenoto pasākumu atbilstību Pamatlēmuma saturam, nedz arī ir tās priekšnoteikums. Pamatlēmuma 6. panta 3. punkts valstīm ļauj noteikt vai izvēlēties, kuras no tās attiecīgajām tiesu iestādēm būs kompetentas izpildīt vai izsniegt EAO, bet tā tām neļauj paplašināt tiesu iestādes jēdzienu, to attiecinot uz struktūrām, kurām nav šī statusa.

66. Šajā kontekstā es neuzskatu, ka pieprasīt (atbilstoši Padomes rekomendācijai Zviedrijai), lai valsts veic nepieciešamos pasākumus – ja tā vēlas saglabāt policijas iestāžu iesaistīšanos saistībā ar EAO –, lai tas tiktu darīts, paredzot, ka tā notiek pēc patiesas tiesu iestādes, kas to uzrauga, rīkojuma un tās kontrolē, nozīmētu pārmērīgu iejaukšanos šīs valsts procesuālās autonomijas ietvaros tās izraudzītajā tiesu spriedumu izpildes modelī. Ar šo modulāciju netiktu aizskarti tās valsts sistēmas pamati, un tā veicinātu šīs sistēmas pielāgošanu tiesu sadarbības mērķim, kas šajā jomā noteikts ar Pamatlēmumu.

67. Tādējādi es uzskatu, ka policijas iestāde, kuras pilnvaras ir tādas kā Zviedrijas VPP, neatbilst “tiesu iestādes jēdzienam” Pamatlēmuma 6. panta 1. punkta izpratnē, un šī iemesla dēļ šīs iestādes izsniegtais EAO nav “tiesas nolēmums” šī paša Pamatlēmuma 1. panta 1. punkta izpratnē.

V – Par Tiesas sprieduma iedarbības ierobežošanu laikā

68. Dažas no valdībām, kuras piedalījās tiesas sēdē, kā arī Komisija, ir ierosinājušas Tiesai, lai gadījumā, ja tā galu galā nospriestu, ka Zviedrijas VPP izsniegtajiem EAO nav tiesas nolēmuma rakstura (kas loģiski liegtu izpildes valsts tiesu iestādēm tos izpildīt), tā ierobežo sprieduma iedarbību laikā tādējādi, lai tas attiektos tikai uz nākotni.

41 — Spriedums, 2013. gada 30. maijs, *F* (C-168/13 PPU, EU:C:2013:358), 46. punkts.

42 — Spriedumi, 2015. gada 6. oktobris, *Tāršia* (C-69/14, EU:C:2015:662), 27. punkts, un 1998. gada 15. septembris, *Ansaldo Energia* u.c. (C-279/96, C-280/96 un C-281/96, EU:C:1998:403), 16. punkts, kuros ir atsauce uz šo principu iedibinājušajiem spriedumiem, 1976. gada 16. decembris, *Rewe* (33/76, EU:C:1976:188), 5. punkts, un *Comet* (45/76, EU:C:1976:191), 13. un 16. punkts, kā arī spriedumu, 1995. gada 14. decembris, *Peterbroeck* (C-312/93, EU:C:1995:437), 12. punkts.

69. Manuprāt, šis ierosinājums nav jāpieņem. Kā es atgādināju citos nesen sniegtos secinājumos⁴³, vispārējais princips ir, ka “Savienības tiesību normas interpretācija, ko sniedz Tiesa LESD 267. pantā noteiktās kompetences ietvaros, izskaidro un precizē šīs tiesību normas jēgu un apjomu, kādā tā ir jāsaprot un jāpiemēro vai kādā to būtu bijis jāsaprot un jāpiemēro no tās spēkā stāšanās brīža. No tā izriet, ka šādi interpretētu normu tiesnesis var piemērot pat juridiskajās attiecībās, kas radušās un ir konstituētas jau pirms sprieduma par lūgumu sniegt interpretāciju, ja turklāt ir izpildīti nosacījumi, kas ļauj izskatīt kompetentajās tiesu instancēs lietu, kas saistīta ar minētās normas piemērošanu”.

70. Es nedomāju, ka šajā lietā būtu jāizdara izņēmums no šī noteikuma, jo:

- a) iesniedzējtiesa nav uzdevusi nevienu jautājumu par Tiesas sprieduma piemērojamību laikā (strikti runājot, tā to nav darījusi arī attiecībā uz tā tiešajām sekām attiecībā uz EAO), savas šaubas ierobežojot ar jau aplūkotajiem jautājumiem;
- b) katras dalībvalsts tiesu ziņā ir katrā atsevišķā gadījumā novērtēt, vai izsniegtie EAO atbilst kritērijiem, ko Tiesa noteikusi spriedumā, kurš var ietekmēt arī jau pastāvošas situācijas, jo vairāk tāpēc, ka runa ir par personu, kuras jau atrodas apcietinājumā, gaidot savu nodošanu, brīvības atņemšanu. Risinājums katrā atsevišķā gadījumā būs atkarīgs no virknes faktoru, kurus šobrīd ir grūti paredzēt, tostarp, piemēram, iespējas, ka *a posteriori* tiek labots sākotnējam EAO piemētais “defekts”.
- c) visbeidzot attiecībā uz jau veiktajām nodošanām (kuru liktenis šķiet esam Komisijas galvenās rūpes) atkal tās būs valsts tiesas, kas novērtēs Tiesas sprieduma ietekmi uz tām, un, to darot tās nevarēs neņemt vērā no *res judicata* principa izrietošās prasības.

VI – Secinājumi

71. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, ierosinu Tiesai uz *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamas tiesa, Nīderlande) uzdotajiem jautājumiem atbildēt šādi:

- 1) jēdzieni “tiesas nolēmums” un “tiesu iestāde”, kas ietverti Padomes 2002. gada 13. jūnija Pamatlēmuma 2002/584/TI par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūram starp dalībvalstīm, redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Padomes 2009. gada 26. februāra Pamatlēmumu 2009/299/TI, attiecīgi 1. panta 1. punkta un 6. panta 1. punktā, ir autonomi Savienības tiesību jēdzieni un visā Eiropas Savienībā ir jāinterpretē vienveidīgi;
- 2) policijas iestāde, kuras pilnvaras ir tādas kā Zviedrijas Valsts policijas pārvaldei, neatbilst nosacījumiem, lai tā tiktu atzīta par “tiesu iestādi” Pamatlēmuma 2002/584/TI 6. panta 1. punkta izpratnē, un šajā lietā tās izsniegtais Eiropas apcietināšanas orderis nav “tiesas nolēmums” šī Pamatlēmuma 1. panta 1. punkta izpratnē.

43 — Kas sniegti 2016. gada 13. jūlijā lietās *Eco-Emballages* un *Melitta France* u.c. (C-313/15 un C-530/15, EU:C:2016:551), 56. punkts.